

De doopvontschelp Tridacna

De doopvontschelp is - zoals vele kerkelijke attributen - met uitsterven bedreigd, althans in onze aquaria. Sinds kort geldt inderdaad een importverbod voor wat betreft de grote, goudkleurige soorten. Er worden nog wel kleinere soorten - blauwe en turkooisgroene - aangeboden, maar zie zijn vrij moeilijk houdbaar en bovendien nogal prijzig.

De schelp kan zo groot zijn dat deze vroeger wel als doopvont gebruikt werd in plaats van de gebruikelijke met wijwater gevulde schaal bij de doop; de Franse naam ('Benitier') betekent vrij vertaald 'wijwatervat'. 'Killerclam' is de Amerikaanse bijnaam, omdat als men per ongeluk in de schelp zou stappen, deze dicht klapt en iemand zich niet meer kan bevrijden. Hierdoor zouden mensen zijn verdronken bij opkomende vloed.

De sterkere soorten zijn herkenbaar aan de inkepingen op de schelp, waar de kleinere blauwgekleurde soorten een gladde schelp hebben.

Er is een tijd geweest dat doopvontschelpen in alle kleuren en vormen overvloedig in de handel werden aangeboden. Ik herinner me de betoverende pracht van de felblauwe grote soorten uit de Malediven, met prachtige contrasterende pikzwarte vlekken, even prijzig als spectaculair. De kleinere gladde soorten worden ingevoerd uit de Filipijnen, de bruine uit de Stille Oceaan. Wat de precieze reden van het importverbod is, weet ik niet. Blijkbaar gaat het niet om een internationaal verbod vermits, zoals gezegd, de invoer uit de Filipijnen ongestoord verder gaat. Vermoedelijk zal één en ander wel te maken hebben met lokale maatregelen die door de respektievelijke uitvoerlanden werden getroffen met het oog op bescherming van de soort. Of voor commerciële doeleinden? Wie zal het weten.

De gelukkige bezitters van grote exemplaren zijn waarschijnlijk nog slechts dun bezaaid. Mijn exemplaar moet tussen de 10 à 15 jaar in mijn bezit zijn, heeft zowat alle shows van Gracilis meegemaakt met telkens de daarbij horende verhuis en is dus ijzersterk.

Doopvontschelpen worden vooral op het rifdak aangetroffen met - bij laagtij - weinig water en in uitzonderlijke gevallen wel eens droogstaand.

Zoals alle tweekleppigen (mosselen, oesters) zijn doop-

vontschelpen waterfilteraars. Met hun instroomopening zuigen ze het zeewater op en filteren er het plankton uit, waarna langs een uitstroomopening - een soort syphon - het water weer in het aquarium wordt gestuwd. Ze leven echter hoofdzakelijk (en in het aquarium vermoedelijk uitsluitend) van symbiotische algen die ze, onder invloed van het licht, in hun mantel opslaan en die in feite de kleurige vlekken daarin vormen.

Licht, veel licht, is dus levensnoodzakelijk vermits natuurlijk plankton in de bak ontbreekt. Bepaalde auteurs suggereren surrogaat voedsel in de vorm van mosselmelk of fijngevreven droogvoer. Persoonlijk heb ik daar zo mijn twijfels over. Ten eerste omdat ik het nooit heb toegepast en mijn doopvont er al die jaren fleurig bijstaat, maar ook omdat dergelijke brij erg waterbelastend is en de opname door de dieren twijfelachtig. Ook de tubes liquify en andere troep zijn al lang naar de vuilbak verwezen. Houd het dus bij een goede verlichting. Wijwater is niet voorgeschreven, wel gezond nitriet- en nitraatvrij zeewater.

Tridacnas zouden de reputatie hebben, steeds volgens bepaalde schrijvelaars, probleemdieren te zijn en niet langer houdbaar dan zes maanden. Misschien geldt dit voor afgebeeld exemplaar. Maar zoals zo vaak met lagere dieren het geval is, mag men niet veralgemenen en moet men een selectie maken tussen sterke en zwakke soorten. De tridacna die ik heb is aardig op weg om baasje te overleven.

Het exemplaar van de onderstaande foto wordt - volgens bijgevoegd commentaar - slechts 15cm groot en behoort waarschijnlijk tot de moeilijk houdbare soorten. Grote soorten daarentegen kunnen meer dan 1 meter uitgroeien in zee.

Daar kan dus inderdaad een boorling ingestopt worden.

Tridacna crocea